

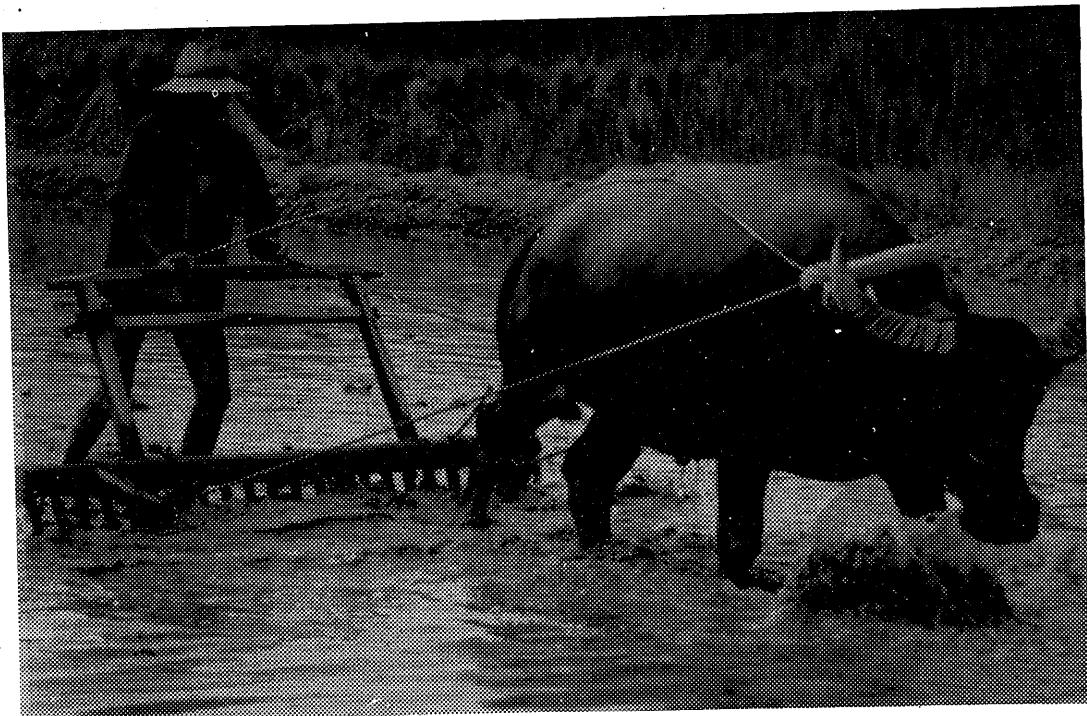
jèkabdar

"ni jèkafò ye daamu ye,
jekabaara nyogòn daamu tè."

nimòrò 14 - san 1987n feburuye kalo - a sòngò : dòrömè 20

fala sènè cogo sinuwa jamana kan

Min bè sòrò nimòrò in kònò, o filè nin ye :

nyè 2 ani 3 Tiga sènè baarada kunnaфони : ODIPAC nyémögò kulu ka tònsigi
nyinan tiga sannifeere cogo

nyè 4 Koori sènè baarada kunnafonи : cikèda sèsègèli

nyè 5 Cikè dònniya : sènètèn fòfòlì nyogòn kò foro kènè kan

nyè 6 ani 7 Dinyè kibaruya : sinuwa jamana

nyè 8 Tulon tè sèbè sa : jate minè mansin

baden kèlè bè sisi, a tè mènè

tiga sènè baarada kunnafoni

ODIPAC nyèmògò kulu ka tònsigi

Mali kèlen bè ka feere min tigè yaasa balo dèse ka ban, ka senyèrèkòrò sabati jamana kònò, tiga ni suman sènè baarada jòyòròba bè o fèerè timèni na Kolokani ni Kayi ni Kita kafow kònò : a ye cikèlaw labèn, ka cikè minènw lase u ma, ka cikè fèerè kuraw forobaya, ka balikukalan sabati.

Baarada in nyèmògò jèkulu ka tònsigi naaninan kèra 1986 san kalo 12n tille 18 ; a nyèmògoya tun bè minisiri Isa Ongoyiba bolo, cikè setigi.

suman sòngò mana bin, suman ko bë lanògò

An ye kumbaba minnu tòmò baarada kuntigi Mamadu Yero Ba ka dantigèli sèbèn kònò, olu filè :

- belebele farala cikè dugukolo kan ODIPAC mara kònò ;
- nyò ni kaba sòròlen bë nyini ka kòròlen nyògon fila bò ;
- kalan nò yera-kosèbè : sigini kalan ni baara kalan (Jèkabaara bangera o hukumu kònò, nin

y'a bò ko 14n ye, k'a sòrò ba-
lan si m'a bòli bali) ;

- mòsòn denmisèn 30 kalanna, minnu bèna u nyèsin minèn lasagon yòròw jòli ma.

- tobili gasi ko nyè dònna, k'a sababu kè kòori sènè baarada ni sinuwaw ye. A tò y'a forobali ye, yaasa ka dò bò tobili dògò ko degun na, ani ka yee-
len don dugu dòw kònò.

Nka gèlèya dòw donna baara sen kòrò, minnu y'a to fòlen bëe ma sira sòrò :

- Sigi kèra ni tiga hakè min sòròli ye, o ma timè, k'a d'a kan tiga si nyuman ma labòli kè.

- Sannifeere fana ma bò a sira fè :

. Tiga tòni 5260 tun ñaniyara tulu bò izini (SEPAMA) ye, o ma dò wèrè ta tòni 1500 kò ;

. Suman kisè tòni 2000 bòra faso ka jiginèba (OPAM) ye, o ka santa danna tòni 1400 ma ;

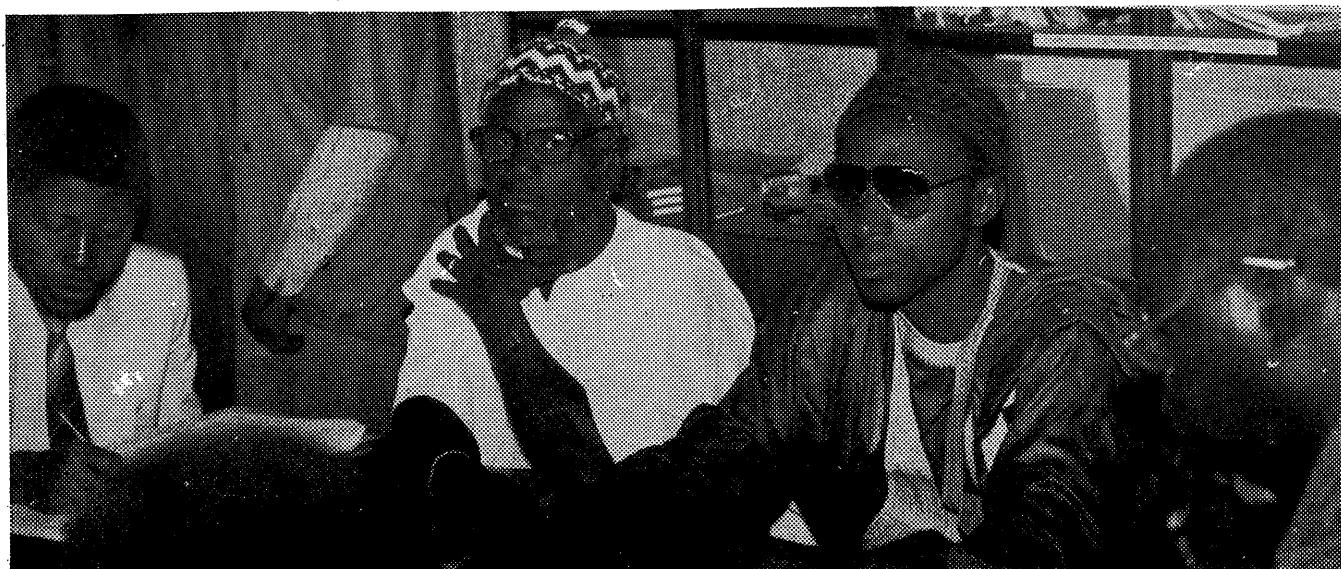
. Tilèmisi nògò (fòsifati) tòni 1500 santa nyinina a bòlaw (SONAREM) fè ; u ma dò wèrè di tòni 579 kò ;

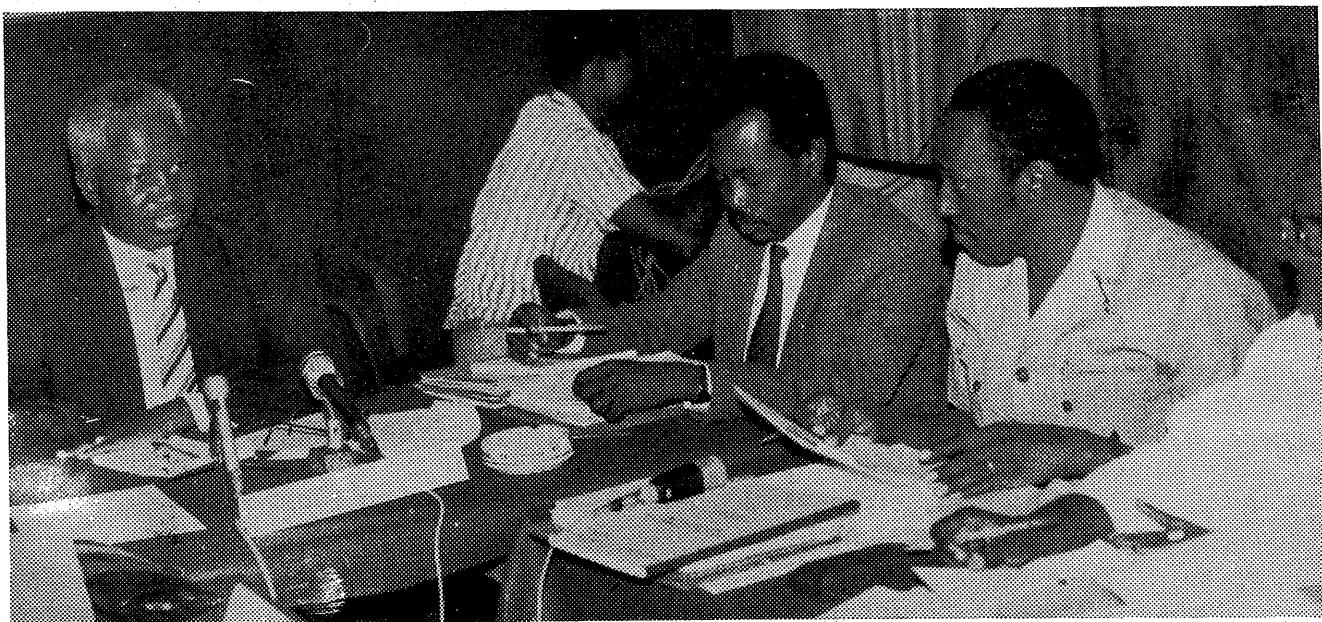
. Cikè minèn dilalaw (SMECMA)

fana m'u ka layidu bëe timè. O kanma, ODIPAC bèna numuya barika, ka dabajana 1000, danni mansin 800 ni misi daba 300 maminè a yèrè ka numuw fè.

Mamadu Yero Ba y'a jira ko suman nyè tuma kèlen bè a da bin tuma ye sènèkèlaw yòrò. A ko : "O bë kè sababu ye k'an ka cèsiri don bògò la ani k'an ka yèrè balo fèerè tigèlenw lanògò. Ni sòngò ma sigi, suman datè jigin min jukòrò cikèla bolo, diyagoya a bë dò bò suman sènèta hakè la. O la, an ka sigi ni suman forow dògòyali ye san wèrè. O bë na ni suman dògòyaya ye sugu la, ani a sòngò gèlèyali balo sannaw ma".

Tiga ni suman sènè baarada kuntigi ye kuma wèrè min fò ka a gèlèya, o ye ko ODIPAC baara dantigèlen san saba dafara. A ka kan k'i labèn ka se a yèrè kòrò, i ko a nyèmògò jèkulu y'a ñaniya cogo min. Mamadu Yero Ba ko a dun tè nyè fo sòrò sira ka labila baarada in ye, a ka yamaruya a ka waleyaw kè, minnu bë nafolo lase a ma.

nyinan tiga sannifeere cogo

nyinan sannifeere siraw

Nyinan sannifeere hukumu kònò, tiga ko bë latèmè sira minnu fè, u filè :

- Sannifere bë tèmè ODIPAC ni dugu yiriwa tònw dòròn de cè.
- ODIPAC tè sanni jèkulu sigi nyinan i ko san tòw.

Nyinan sannifeere makaama ka bon ni san tòw ta ye. O la, ODIPAC kuntigida yèrè b'a waleya bée kòlòsi yaasa a bë sira sòrò cogo min.

Yuruku-yuruku feere suguya bée bë sèbè nyangi.

tiga san da

Tiga bë san cikèlaw ni jagokèlaw fè da minnu na nyinan, olu filè :

- Kilo sòngò ye dòròmè 14 ye Kolokani (tiga 47-10, min bë kè si ye).
- Kilo sòngò ye dòròmè 12 ye yòrò tòw la (tiga tòmòbali).
- Kilo ye dòròmè 14 ye, a laselen Kita jagokèla bolo ; u ka wari bë d'u ma baarada la yen.

dugu yiriwa tònw ka sannifeere

Dugu yiriwa tònw ka kan ka tiga ladon ka nyè, k'a sanuya, a nyaman-nyaman kana tèmè kilo kelen ni tila kan kilo kèmè o kèmè na.

Bòrèw bë di dugu yiriwa tònw ma, u ka tila cikèlaw ni nyògòn cè, k'u jò n'a kunko bée ye.

U bë tiga ladilan sanni yòròw la.

Tiga mana se sanni yòrò la ka ban, a bë to olu de ka bolo kan fo ODIPAC k'a ta don min.

Basikili mana hakè min jira Kita walima Mahina gare la, dugu yiriwa tòn bë sara o de kan.

Dugu yiriwa tòn ni jagokèlaw bolomasegin wari bë a da kòrò la :

- Tòni kelen ta ye dòròmè 900 ye, n'a lasera ODIPAC ma (ODIPAC b'a minèn bée bò).
- Tòni kelen ta ye dòròmè 2000 ye, n'a lasera Kita dabalida (izini) la jagokèlaw fè.
- Nka tiga sanuya bë jate, ayiwa ni ODIPAC ka juru bë.

dugu yiriwa tòn na, o fana bë ye wari sara cogo la.

Dò bë se ka di dugu yiriwa tòn ma tiga sòngò la sani ODIPAC ka tiga ladon ; o hakè jate bë minè peseli kaye mana min jira de kan, nka o bë tiga bò dugu yiriwa tòn ka bila la.

Balikukalanda kuntigi (zafu kuntigi) ka kan ka dugu yiriwa tòn ka baara filè a fè yaasa a jate ka kènèya.

Waati de bë sanni na : a b'a ta 1986 san kalo 12n tile 10 la, ka taa a bila 1987 san kalo 3n tile 31 na. 1987 san kalo 4n tile 30 ka kan k'a sòrò sannifeere kiimè sèbèn dilanna ka ban yòrò bée.

bènkanw

Bènkanw kèra nyinan sannifeere la ODIPAC ni izini fila cè :

- SEPAMA (Kita tiga shi izini) bë ODIPAC ka tiga sannen bée shi (tòni 5000 nyògòn), k'a tulu girin bò.
- WIKOMA (Kucala tulu bò izini) bë tulu girin tòni 1428 san ODIPAC fè, k'a sènsè.

koori sene baarada kunnafoni

cikèda sègèsègèli

A fòra jèkabaara nimòrò 8 kònò ko sènè tèmèna kinfèbaara kan, ko sènèkèla ka baara yèrè de jateminè ka bon ni baara bée ta ye. Bawo an bè bi bi min na, fo sènèkèla ka jateminè ni sègèsègèli kè tuma bée, k'a dòn, baara kè cogo min bèna nafa lase a ma, ani nafa tè min na.

O siratigè la, cikèda sègèsègèli bée ka sigi sen kan koori sènè baarada yòrò caman na.

cikèda sègèsègèli kun

Cikèda sègèsègèli ye baara ye, min b'a to sènèkèlaw b'u ka cikèda dòn kosèbè sòrò siratigè bée kan, ani k'u ka san nata baara kétaw dòn ani k'u nyèsigi konyuman.

Ni o baara kéra ka nyè, a bée dunkafa lase ga kònò mògò bée ma, a bée kè sababu ye k'u ka sènè magonyè minèn talenw sara, ka lènpo sara, ka ga mògòw ka fèeròbò sara, ka kènèya sabati, ani ka minèn nafama san ga mògòw magonyè kanma.

Sènèkè yèrè siratigè la, a bée cikè minènw ni sènèkè misi ko nògoya, ka dugukolo lakana ani ka sòrò sira bée timè, i n'a fò : ga dabatalaw, sènèkè minènw, cikè misiw, tubabu nògò ni farafin nògò, cikè dugukolo, furajiw, min bée bée kè sababu ye ka sòrò yiriwa.

jateminè min bée kè

Cikèda sègèsègèli bée nyèsin nin fèn kofolenw ma : ga mògò hakè, dabatala hakè, ga mògò balota hakè, ga sènèkè minèn ani sarimisi.

Fèn sòròlen hakè bée jateminè, ka taari hakè sènènen fana jateminè, ka taari kelen sòrò hakè dòn, min b'a to cikèla bée se ka nògò donnen ni

furaji n'a nyògònnaw sègèsègè, k'a dòn ni nafa b'a la, ani cikè cogo dòw, i n'a fò foro ladonni ni sènèfèn fòfòli nyògon kò.

San nata sènè nyèsigi musakaw bée jate, minnu ye wajibi ye cikèda la, i n'a fò si, cikè minèn, nògò, furaji. Musaka tow fana bée jate, i n'a fò ga mògò ka balo. O b'a to wari tò hakè bée dòn, minna kè ka ga mògòw magonyè.

kalanden jolen jòyòrò cikèda sègèsègèli la

Kalanden jolenw de bée cikèda sègèsègèli sèbènw lafa, k'u mara. Kunnafoiw bée sèbèn ka ta wale dòw kan : foro sènèta sumani, ga ka balo dunta jateminèni, farafin nògò donta hakè dònna forow kònò, sòrò jateminè kènè sigili, fèn sòròlen jateminèni.

Walasa k'o baara nògoya kalanden jolenw ma, kòori sènè baarada ye kalan dòw sigi sen kan, k'a nyèsin foro suma cogo ma, ani sòrò jateminè cogo, ani samiyè fògòw labèn cogo ni bagan ladon cogo nyuman ma.

san kura baaraw nyèsigi

Sani ka san kura baaraw nyèsigi, san tèmènen taw kéra

cogo min, o bée sègèsègè ga mògò bée nyè na. O kosòn cikèda sègèsègèli baara bée kè feburuye kalo la : o b'a sòrò san tèmènen kunnafoni bée sòròla ka ban.

Hakili bée to suman maralen hakè kan, k'a dòn ni feereta bée se ka bò a la.

Fèn minnu bée sènè san kura, o fana bée dantigè : fèn minnu nafa ka bon (minnu bée se ka ga balo, ani minnu bée wari sòrò sannifeere tuma), ani sènèfèn minnu fana b'a to sènèfèn fòfòli nyògòn kò bée kè ka nyè forow kònò.

fèn minnu yera

Cikèda sègèsègèli dòw kéra ka ban, o caman y'a jira ko sinsi ka kan ka kè sòrò yiriwali ani cikè bagan ladonni kan.

A yera fana ko tubabunògò sòngò bée ka yèlèn tuma bée ka taa a fè. O kanma, sènèkèla b'i nyèsin kosèbè farafin nògò dilali ma.

Min ye fèn sènètaw ye, fèn minnu bée dugukolo fanga segin a ma, i n'a fò shò, tiga ni doliki, a yera ko cikèla man kan ka nyinè olu kò. O fèn kalaw n'u nyagaw bée kè bagan balo ye fana, o bée kè sababu ye ka bagan marali nògoya tilema tuma.

sènèfèn fòfòli nyògòn kò foro kènè kan

Dugukolo lakanani yaasa a mana kana ban, o tè taa nògò don kò, o tè taa dugukolo nòn kèlèli kò. Dugukolo lakanani tè nyè min fana kò, o ye ka sènèfèn w fòfò nyògòn kò san o san.

Sènèfèn w ka balo cogo

Sènèfèn bée b'a balo ta dugukolo kònò. O la, ni cikèla ye sènè kè ka fèn sòrò, a ka d'a la ko a ka fèn sòròlen y'u balo bò dugukolo de kònò, ka dò bò dugukolo mana la.

Sènèfèn bée balo ta yòrò tè kelen ye dugukolo kònò. O kelen kelen balo ta yòrò dunya bè bò a dili cogoya la : min dili ka jan, i n'a fò kòori, o balo ta yòrò bè dunya ; min dili ka surun, i n'a fò suman, u balo ta yòrò tè dunya dugukolo kònò.

N'an tora ka fèn suguya kelen sènè yòrò kelen na kudayi, a nafa bè dògòya, bawo sènèfèn in balo bè ta yòrò kelen na, k'o yòrò mana dògòya, ka sènèfèn balo sòrò gèlèya ka t'a fè. Suman nagasi fènnýènamaw ni bana fana bè caya o yòrò la.

O de sababu la, sènèfèn ka kan ka fòfò nyògòn kò san o san. N'an b'a fè an ka cikè dugukolo mana kana ban joona, fo sènèfèn kelen ka san 3 wali san 4 kè sani a ka segin foro kènè kelen kan.

Foro manyan

Ni fèn caman sènèna dugukolo min kan, a ka nyi o yòrò ka bila ka lafiya, ka kè foro manyan ye. Shò ni doliki bè se ka kè o yòrò la, hali n'i m'i yèrè sègèn o sènèfèn ladonni na.

An bè don min na i ko bi,

foro manyan bè nyini ka tunun, bawo mògò cayara, sènèkè mi-nèn fana b'a to kènèbaw bè bò. O dun bè kè sababu ye ka dugukolo barika ban yòrò dòw la. O kanma, an bè fèerè nyini ka foro sènètaw dògòya, k'u sènè cogo dò la, min b'a to an ka fèn sòròlen tè dògòya. O bè se ka kè n'an y'an jan to suman si la, ani foro sun sòrò cogo ni nògò konyè, an'a nyògonnaw la.

sènèfèn suguyaw

Sènèfèn dòw bè yen, i n'a fò shò, tiga ni doliki, minnu bè fèn nafama don dugukolo la. O fèn ninnu nyaga n'u kalaw bè kè ka cikè misiw balo. Shò yèrè bè se ka kè mòni ye ka don denbaya ka sògòma mòni minta la. A ka nyi cikèla ka sènèfèn ninnu don a ka sènètaw la.

Sènèfèn dòw bè yen, i n'a fò

maanyò, kòori, bènè ni tiga, olu bè feere ka wari lase cikèla bolo. Ni jateminè y'a jira ko o wari sòròlen bè u cikè musakaw bò (si, nògò, pòsòni n'a nyògonnaw) ka wari tò to i bolo, i bè o sènèfèn sènè yòrò nyuman na, i n'a fò dugukolo min lafiyalen don, n'a bilala ka mèen k'a sòrò a ma sènè.

Sènèfèn fòfòli nyògòn kò misali dò filè taari kelen kan :

- San fòlò : i bè farafin nògò tòni 7 kè taari in kan, ani mònìkuru kilo 150 ni sègèni kilo 5, ka kòori sènè a la.
- san filanan : i bè binbiri sènè a la, walima i bè farafin-nògò tòni 7 ni sègèni kilo 150 ni mònìkuru kilo 100 kè a kan, ka maanyò sènè a la.
- san sabanan : i bè shò wali tiga sènè o taari in na.
- san naaninan : i bè sanyò wali binbiri sènè a la.

Jateminè kè tuma, cikèda mògòw, a dabatalaw, u bè se ka taari hakè min sènè, o bée bée lajè.

misali : ni du ye mògò 6 ye, daba tala 4, taari sènèta 4,5 :

	san 1 ⁿ	san 2 ⁿ	san 3 ⁿ	san 4 ⁿ	san 5 ⁿ	san 6 ⁿ
taari 1 ⁿ	kòori	maanyò	tiga	binbiri	kòori	maanyò
taari 2 ⁿ	maanyò	tiga	binbiri	kòori	ni shò	ni shò
taari 3 ⁿ	binbiri	kòori	maanyò	tiga	binbiri	kòori
taari 4 ⁿ	tiga	binbiri	kòori	maanyò	tiga	binbiri
taari tila	binbiri	shò	shò	binbiri	kòori	maanyò

Nin na, n'i bè maanyò kilo 2 000 sòrò taari la, ka binbiri walima shò kilo 1000 sòrò taari la, i b'i ka du balo sòrò, awa i bè se k'i ka suman tò feere.

Bawo san o san, i bè maanyò taari kelen sènè, ani binbiri walima shò taari kelen ni tila. O bè bèn suman kilo 3 500 ma, k'a sòrò i ka mògò 6 ka san dunta bè bèn kilo 1 800 ma (mògò kelen o kelen kilo 300).

dinyè kibaruya

Sinuwa jamana

Sinuwa jamana ko delila ka sèbèn jèkabaara nimòrò 3, a nimòrò 4 ni a nimòrò 6 kònò, k'a fò ko sinuwaw bè mògò miliyari ni kò bò. O la, jateminè kèra k'a jira ko dinyè mumè mògò naani o naani, mògò kelen ye sinuwa ye.

O jamana jòyòrò ka bon cogo min dinyè kònò, f'an ka segin ka dò fò o la : u bè min sòrò sènè na an'u ka ci kè cogo.

Sinuwa jamana bè dèmè min lase Mali ma, an bè dò fò o fana la.

Sinuwa jamana faaba ye
Pèkèn ye. A duguba dòw ye
Canay, Can-jin, Cèn-yan ani
Kantòn ye.

sènè de ye sòròdaw la belebele ye

Dugukolo cikèlen ye taari miliyòn 100 ye, k'a sòrò a dugukolo mumè ye taari miliyòn 960 nyögòn ye. Cikè duguw jamana ye mògò miliyòn 800 ye, cikèla jònjòn wye mògò miliyòn 350 ye.

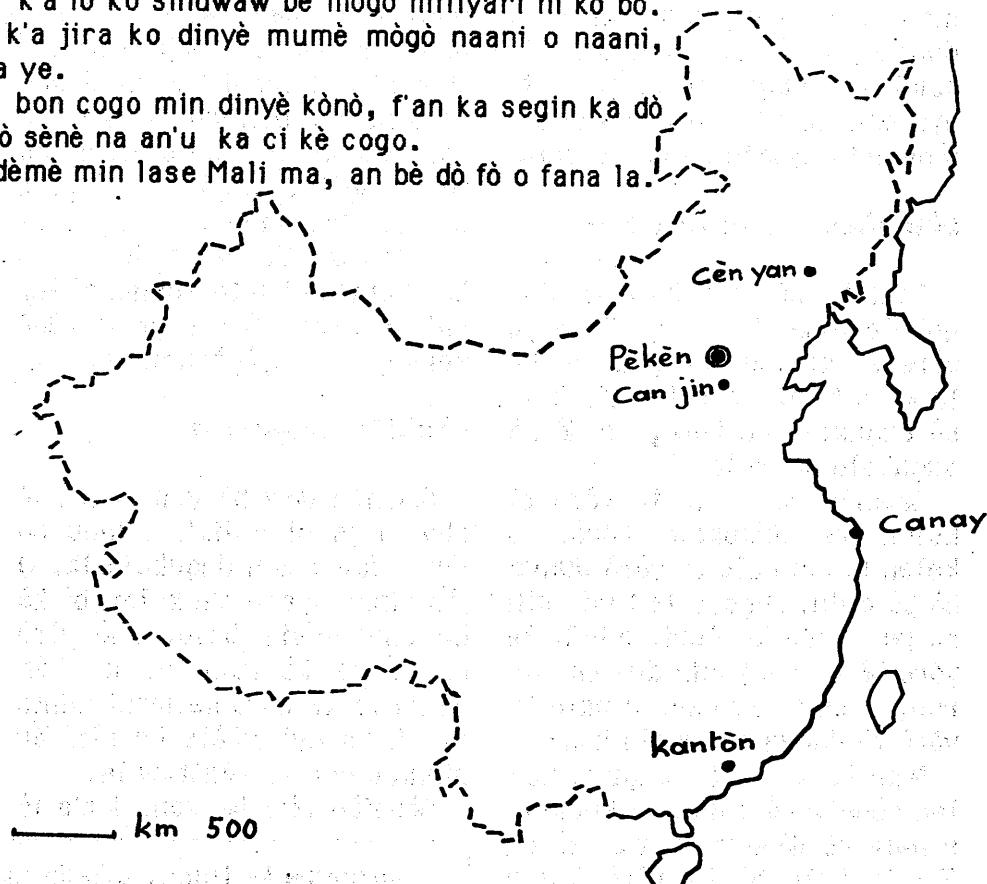
Suman kisè tòni miliyòn 400 bè sòrò san o san. Malo ni alikaama bè sòrò yen ka tèmè dinyè jamana tò bée kan (malo tòni miliyòn 170, alikaama tòni miliyòn 80). O suman kisè bè bèn ni o ni kilo 400 ma jamana kònò. O la, balo dèse banna sinuwa jamana kan.

Kòori koloma tòni miliyòn 470 bè bò. An bè bi bi min na, kòori ko bè cogo min sinuwa jamana la, o jirala k'a pereperlatigè jèkabaara nimòrò 6 kònò.

Sènèfèn tulumaw fana bè cikè kosèbè, ani te ni sukaro.

ci bè kè hukumu min kònò

Dugukolo ye foroba ye, famga dòròn de ka se bè boli a ye.

kàn. Cikèlaw kafolen don koperatiuwu kònò, baaraden mana min baara, a b'o sara de sòrò.

Ni cikèla yèrè y'a dòn fèn min bè san waati min na, a yamaruyara a k'o cikè.

Sannifeere tun kun sinnen bè sosialisi jamanaw dòròn de ma, i n'a fò irisí jamana n'a nyögònnaw. Nka, sisán, u bè jamana wèrèw sira taama ko yaasa u ka dònniya ni fèerèw ka yiriwa.

Muso de ta ye jòyòrò la belebele ye. Sinuwaw bè muso jate "kabakolo fan kelen" de ye.

sinuwa sènèfèn w jò yòrò n'u hakè dinyè kònò

Tarabu in bè sinuwa jamana jò yòrò jira sènèfèn sòròli la dinyè jamana bée cè la. Ani sènèfèn tòni kèmè o kèmè bè sòrò dinyè kònò, hakè min bè sòrò o la sinuwa jamana kònò.

sènèfèn w	jò yòrò	hakè
alikaama	1*	16,8
malo	1*	38,7
kaba	2n	16,2
tiga	2n	20,8
soza	3n	11
sukaro	5n	5,4
lenburu	7n	3,7
te	2n	19
kòori	1*	33

sinuwaw ka baara Mali kònò

Nin y'a san saba ye, nyögòn dèmè sira kan, sinuwaw ni kòori sènè baarada mògòw bë baara kè nyögòn fè Mali woroduguyanfan yiriwali la.

sinuwaw ka tòn

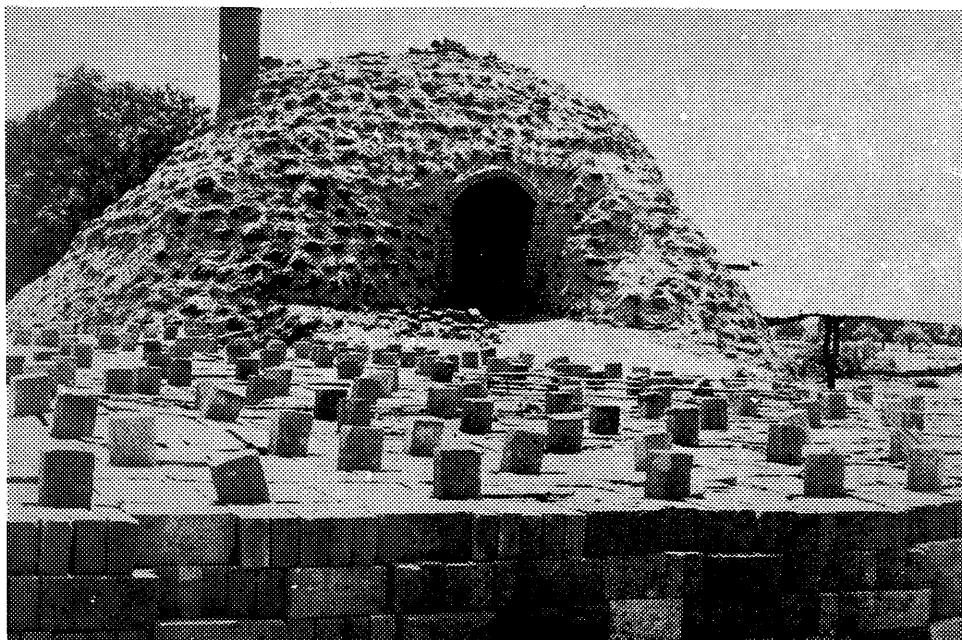
Sinuwaw ka tòn min nyèsinnen bë Mali dèmèni ma, o ye tòn ye, min bë baaradaw sigi jamana wèrèw la, ka mògò faamuyalen ni baarakèlaw lase o jamanaw ma sòrò ni dèmè yiriwali siratigè kan, sinuwaw ka gofèrènama tògò la.

Sinuwaw ka tòn in baarakèla faamuyalen ye mògò 2000 ye. Kabini san mugan ni kò, u bë baara kè jamana 60 kònò.

Tòn in nyèsinnen bë wale minnu ma, o ye sènè ye, ani bagan ladon, ani kalan, ani baara kè cogo kuraw ni izini sigili ye sènèfènw yèlèmali kanma.

tòn in ka baara Mali kònò

An fè Mali kònò yan, tòn in ye baara caman sigi sen kan : nyiminikala foro ladonni, Siri-

biriki bilen jeni yòrò Sinsina

bala ni Dugabugu sukaro izini, Farakò te foro n'a izini Sikaso mara la.

Mali woroduguyanfan yiriwali la, sinuwa ka tòn in sigilen bë yòrò fila la : Kucala ani Sikaso.

Kucala : Sinuwa jèkulu in mògò 5 n'u ka dalaminè bë yen, u bë Mali mògò dòw kalan bololabaaraw la. O siratigè la,

kalanso dò jòra Sirakele yaasa ka dugu yiriwa tòn ka mògòw kalan sènèkè minèn ladon cogo la, ani jiri baara ni mòsònya, ani ponpe dilan cogo ni wotoro dilan cogo, ani so bili jiri da cogo n'a tòli gengeni na.

Sinuwa niñnu ye biriki bilen jeni yòrò fila sigi : kelen bë Sinsina, kelen bë karangana. Biriki jeninenw bë bò yen ka dugu yiriwa tòn ka sow jò, i n'a fò balikukan so, dunan jigin so, mangasa, jiginè.

Ka fara o kan, u ye nògò funteni dingèw sigi. O funteni bë kè sababu ye ka yeelen di ani ka tobili kè ga dòw kònò.

Sikaso : Sinuwaw ka tòn in mògò 12 bë yen ka baara kè k'a nyèsin malo sènè ma.

U ka baara fanba ye fala ni malo sènè yòrò tòw labènni ye. O baara kun fòlò kèra Nyèna : malo sènè taari 150 labènna yen.

U ka mògò faamuyalen dòw bë baara kè yen ka nyèsin nyininì ma, walasa ka malosi nyuman sòrò, ani nògo don cogo nyuman malo forow kònò.

malo sènè yòrò labènnen Nyèna

tulon tè sèbè sa

jate minè mansin

**Sigiyòròmali mansin b'i bolo ka yaala,
nka i t'a cogo dòn !**

N'i b'a fè ka 9 sigiyòròmaw jate minè, a gundo filè :
I b'i tègè fila jan dugu ma ka gun nyögòn na (nyègèn fòlò b'a jira cogo min).

Misali :

- N'a fòra 9 sigiyòròma 4 ye joli ye ?
I b'i bolonkòni naaninan kuru, ka bò numan fè (nyègèn filanan b'a jira cogo min).
Bolonkòni 3 b'o numan fè, 6 b'a kinin fè.
36 y'a jaabi ye !
- N'a fòra 9 x 7 ye joli ye ?
I b'i bolonkòni wolonwulanan kuru (nyègèn sabanan b'a jira cogo min).
bolonkòni 6 b'o numan fè, 3 b'a kinin fè.
63 y'a jaabi ye !

sègèsègèli :

N'a fòra 9 x 10, walima 9 x 1, mansin in bè se k'o jate minè wa ? Cogo di ?
**Mamadu Lamini Kanute
bènba kan dungew**

baden kèlè bè sisi, a tè mènè

Nin kèra cè dò ye, a n'a badenw kèlèla. A y'a badenw bila, ka yèlèma a terikè fa ka so. Donso kamalen tun don, a bè sogo faga k'a di a terikè fa ma. A mago tun tè a badenw na hali dòonin ; u ka bònè, o y'a ka hèra ye. Hali a badenw tè sogo nin santa sòrò.

Don dò, cèkòròba dò ko : "N denkè, i b'i k'i ka kow bée kè i terikè fa ka so, k'i badenw to yen. Ni ko jugu y'i sòrò don o don, mògò si tèna i dèmè i badenw kò." Ngolo ko : "N fa Zankè, i ye yèlè ko kuma fò." Zan ko : "N denkè, yafa ne ma ; bamananw ko «mògò tè wulu kènè kun bò ta rò».

Ngolo taara kungo kònò, a ye minanjan fila faga. A natò ka na o ko fò, a hakili jiginna Zankè ka fòlen na, a ko n bèna terikè fa kòròbò bi. A selen so, a ko : "N fa Dafilò, n ye

mògò fila bon bi, u sara, wali-ma u bè balo, n t'o dòn." Dafilò ko : "Ngolo, taa ka bò n ka so ; mògò tere jugu, n t'i dòn, n t'i bò yòrò dòn. Kana na mògò faga kunko bila n na, kana n tògò fò."

O y'a sòrò, Ngolo ye san tan kè a ka so, a mago tè a ka mògòw la. A taara fò a badenw ye k'a ye mògò fila faga. Olu girinna, ko : "Taa a yòrò jira an na". A bilala u nyè fo yòrò jan. A ko 'e, Zankè ka fòlen bèye tinyè ye". A ko : "N kòròkè, mògò ma faga n bolo, ne tun bè ko kòròbò de la. Minanjan fila fagalen bè yen, n y'a di aw ma."

N balimaw, bèe k'i janto baden kèlè la. Wali ko diyara cogo o cogo, a tè yèrè ko bò.

**Dawuda kulubali
Buwala (Nègèla)**

